

Predikan

14 e tref 2010, årg 2, Enheten i Kristus

Psalmer: 721, 10, 664, 57, 301, 58

Pär-Magnus Möller

Ibland blir jag lite frustrerad över att vi som kristna i Sverige har så svårt att bli det vi redan är – det som Jesus gjort oss till. Det gäller i lika hög grad min egen vilsenhet som någon annans. Ibland betar vi oss som mannen som på frågan vad han gjorde bittert svarade: *Staplar sten*, medan mannen bredvid glatt svarade: *Jag bygger en katedral*. Vi fastnar ju så lätt vid det lilla, vid oväsentligheter och trams när vi i själva verket har anförtrotts den viktigaste av alla viktiga uppgifter: Att leva som Kristi kropp i världen. Så vad gör vi med våra kristenliv – staplar vi sten eller bygger vi katedral? Vilken är vår självförståelse?

Mitt i denna ofta förvirrade och förvirrande värld har Kristus placerat sin kyrka. Av någon obegriplig anledning – som vi kallar Guds kärlek – har han kallat oss samman för att mitt i världen gestalta en annan värld – Guds rike, att mitt bland Sveriges folk gestalta ett annat folk; Guds folk. Det som skiljer Guds folk från andra folk är att det är ett folk som har fått blicken öppnad för evigheten, det har fått en erfarenhet av världens skada och det har fått smaka upprättelsen och friden – detta folk lever av Jesu tröst, kärlekens glädje och i Andens ständigt läkande ström.

Så är det – men det är ganska sällan vi ens själva förmår tro att det är så här – och det är ännu mer sällan världen runtomkring ser vad stort det är att vara Guds folk. Ofta upplever omvärlden, med rätta, att vi kristna fastnar i oväsentligheter och missar själva målet.

Många oväsentligheter är rent kulturella: tyckanden och åsikter om hur man skall vara, göra, bete sig. Jag har vandrat runt i ganska många olika kristna sammanhang och flera gånger har jag känt mig utanför, dömts ut eller ignorerats just av den anledningen att jag har haft en åsikt som inte passat, att jag inte tillhör innegänget eller bara för att jag inte förstått de kulturella koderna i sammanhanget. Tyvärr har jag också själv betett mig på motsvarande sätt mot bröder och systrar jag själv inte tyckt passa in.

Varför blir det då så här? Varför har vi så svårt att leva som aposteln uppmanar oss till i dag:

... visa enighet. Lev i samma kärlek, eniga i tanke och sinnelag, fria från självhävdelse och fåfänga. Var ödmjuka och sätt andra högre än er själva. Tänk inte bara på ert eget bästa utan också på andras. Låt det sinnelag råda hos er som också fanns hos Kristus Jesus. (Fil 2:1-5)

Ni vet att man brukar säga att vi kristna skall leva i världen men inte av världen. Det är ju alldeles sant. Men jag undrar om det inte är så att vi kristna, mot bättre vetande, ändå tagit en stor tugga av världens lockande kaka. Jag tror till och med att vi blivit starkt beroende av världen. Jag menar alls inte att vi skall leva som Amish-folket och avstå från alla moderniteter och sätta 1800-talets bondesamhälle som ideal – inte alls – men jag tror att våra hjärtan allt för mycket är ockuperade en annan ande än Guds Ande – nämligen det som vi på religiöst språk kallar ”världens ande”. Hur kan det ha blivit så? Jo, jag tror att vi i allt för hög grad anammat den oflekterade förnuftstron och lagommentaliteten. Vi har liksom inbillat oss att det vi tycker är förnuftigt och rätt har starkare auktoritet i våra liv än Guds befallningar – vi vill inte underordna oss vår Herres egna ord.

Ett exempel. Jesus säger: ”*Om någon vill processa med dig för att få din skjorta, så ge honom din mantel också*”. Ofta tänker vi då ungefär så här: ”*Vi använder inte mantlar i dagens Sverige, därför gäller inte budet i bokstavlig betydelse. Jesus menar förstås det hela symboliskt, han lyfter bara fram ett ideal som han inte förväntar att vi konkret skall leva efter – för hur skulle det se ut om man gav bort allt det folk begärde av en, det skulle bli kaos – nej Jesus måste ju vara lika förnuftig som jag – därför gäller budet bara symboliskt i den betydelsen att det är bra att jag tänker på den bakomliggande tanken, men jag behöver inte handla efter det han egentligen sagt – vad skönt!*”. Kan ni inte känna igen er i tankemönstret – jag kan tyvärr det.

Men tänk om det är så hemskt att Jesus inte alls är så förnuftig som jag utan verkligen menar det han säger – om det är så, då är det inte underligt att hans rike genom oss inte blir så synligt i världen och i våra liv som vi önskat!

Så väljer vi ofta att hellre alliera oss med världen än med Gud – det är ju så mycket bekvämare och förnuftigare – och mer lagom. Men jag tror att Guds rike i världen är något väldig konkret – det är vi som kallar oss Jesu lärjungar och vill leva av Guds Andes kraft och kärlek.

Vi behöver påminna oss om att vi är kallade att i våra konkreta liv gestalta ett annat rike än världens rike – ett annat rike än det mänskliga förnuftets rike – vi är kallade att vara Guds radikala rike, Guds radikala folk som skall vittna om Guds stora gärningar. Vi kan ju se vad det står i 1 Korinterbrevet:

Var finns nu de visa, de skriftlärda och denna världens kloka huvuden? Har inte Gud gjort världens vishet till dårskap? Ty eftersom världen, omgiven av Guds vishet, inte lärde känna Gud genom visheten, beslöt Gud att genom dårskapen i förkunnelsen rädda dem som tror ...

... men vi förkunnar en Kristus som blivit korsfäst, en stötesten för judarna och en dårskap för hedningarna, men för de kallade, judar som greker, en Kristus som är Guds kraft och Guds vishet...

... Den oandlige tar inte emot vad Guds ande säger, det är dårskap för honom, och han kan inte förstå det eftersom det måste bedömas på ett andligt sätt. (1 Kor 1-2)

Varför tänker vi ofta som världens folk och inte som Guds folk? Varför vågar jag så sällan stå upp för det jag fått ta emot genom tron? Varför lever jag inte som jag tror?

Jag tror att det beror på att vi lever i en tid då splittringens ande fått greppet om västvärldens folk. Splittringens ande arbetar inte främst med att splittra länder och folk utan att splittra den enskilde människans liv. De flesta människor i västvärlden verkar ge uttryck för denna splittring. Samtidigt som vi i modern tid aldrig haft så mycket ledig tid som vi har i dag har man heller aldrig upplevt att man har så ont om tid, man hinner inte göra saker färdigt, man hinner inte prioritera som man vill, tiden tas ifrån en. Splittringens ande vill göra oss ytliga och ofarliga. Nuet försvinner och allt förvandlas till ett dåligt samvete för det som inte blev gjort och en oro för det som skall komma.

Gårdagen är förbi, morgondagen känner vi inte, men idag hjälper Herren, står det på otaliga bonader. Det är alldeles sant – Gud verkar alltid just NU – NU är Herrens tid. Men om vi är splittrade mellan gårdagen och morgondagen lever vi sällan i det NU där Gud är. Det vi då behöver bli påminda om är att du faktiskt äger ditt liv – du både äger det och har ansvar för det. Det gudstjänster och andakter och andra andliga övningar vill hjälpa dig med är just att fånga det NU där Gud ÄR – där livet är – men det är ditt ansvar att prioritera tillfällena. Vi måste var och en konkret öva oss i att ta makten över våra liv och våra prioriteringar – vi måste välja vilken ande vi vill följa – det är alltid vårt personliga ansvar.

Jag tror alltså att orsaken till att vi inte lever som dem vi är beror på att vi väljer att leva för mycket av världen och att vi blivit ockuperade av splittringens ande som tröttar oss och leder oss in i ensamhet och andlig förvirring.

Det finns en orsak till som hänger samman med de båda första; vi låter oss inte bli betjänade av Jesus.

”Jag är mitt ibland er som er tjänare” säger Jesus. Jesus är alltså både vår Herre och vår tjänare. Om vi inte låter honom betjäna oss så som han vill – om vi inte ständigt tar emot det han ger så går vi snart i egen kraft och då går vi inte långt.

Jag har en känsla av att vi i vår kyrkotradition fortfarande går alldeles för mycket av egen kraft – vi tror att vi skall vara duktiga och presterande. Vi tycker på något sätt att det är lite förnedrande att bli beroende av någon annan – till och med av Jesus. Även om vi vet att det är fel så tänker vi (i alla fall jag) ofta att jag först måste göra rätt för mig innan jag tar emot det Jesus vill ge. Men tänk om vi istället vågade öva oss i att bli ett mottagande folk. Tänk om vi mer och mer vågade ta emot Jesus i hans sakrament, i nattvarden i bikten. Tänk om vi vågade prioritera tiden då vi får vara inför hans ansikte i bön – enskild och gemensam – tänk vad Jesus då skulle kunna rusta oss med. Tänk om vi för en tid kunde lägga alla våra projekt åt sidan och bara få bli stilla tillsammans inför Jesus i gudstjänst bön och i delande av erfarenheter och liv. Jag tror att de flesta av oss har den längtan – vi vill öva oss i att bli mer ett med Jesus – ha vår enhet i honom och få börja om. Saken är den att inget egentligen hindrar oss utom vår rädsla – men rädsla finns inte i kärleken säger Jesus – och den som övar sig i att älska Gud och medmänniskan blir med tiden också mindre och mindre rädd. Det hänger ihop – övningen och frimodigheten!

Det händer något stort med ett folk som helhjärtat blir stilla inför Jesus. Ibland kan man se det på retreatar. När man varit borta en vecka tillsammans med människor man aldrig tidigare sett och inte ens vet namnet på – börjar dessa människor bli levande för en och man känner dem – man till och med älskar dem. Det är en märklig upplevelse – men egentligen inte så underlig. När man är stilla inför Jesus och övar sig i att bli betjänad av honom, tar emot av det liv han skänker i stillhet och koncentration, får man också gemenskap med hela hans folk. Jesus är ju ett med sitt folk. Vi är hans kropp – det är inte en symboliks bild, det är konkret verklighet. När man tydligt ser Kristus älskar man honom – och då älskar man också hans folk, hans bröder och systrar.

Kanske är tiden inne då vi behöver gå in i en gemensam retreattid – ett gemensamt bönearbete – en gemensam stillhet för att få rätt fokus på livet i denna förvirrade och splittrade tid. Tänk vad som kan hända då vi i hjärtat verkligen ser varandra i ljuset av Jesus – och verkligen älskar varandra så som Jesus älskar oss. Då förstår vi vad enheten i Kristus innebär.

Hur gör vi detta? Jag vet inte! – tillsammans får vi utröna det. En tid för gemensamma tankar är församlingslägret den 17- 18 september. Hur övar vi oss att bli det Jesus gjort oss till; en helig gemenskap som skall vittna om Guds stora gärningar – ett heligt folk. Låt oss tillsammans söka det svaret så att världen kan få komma till tro och vi alltmer bli dem vi av Jesus är kallade att vara.